

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttérlek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilttér petítora 50 fillér.

MURAKÖZ

Felelős szerkesztő: ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő: MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapfajdoszó: STRAUZ SANDOR.

Veni Szankte.

Végei ért a nagyszüniöd s megkezdődik ismét az új iskolai év. Mekkora reménység fűződik az új tanév küszöbéhez. Örvendünk egy esztendő elmulásán s nem törődünk vele, hogy ezzel megint gy hatalmas lépéssel közelebb vagyunk a véghez, az enyészethez. A végcel lebeg szemünk előtt: az életcel, hogy az évek során, az iskolában szerzett ismeretek alapján, ahhoz az eredményhez jussunk, melynek alapján az életben, a társadalomban, a magunk s a Haza javára tudásunkat, tisztességünket értékesíthetjük.

Innen az öröm a mulandóság fölött. Innen a ragyogó arcok az egymást viszontlátó tanulóik tömegében, amikor a beiratkozások után Istenhazába indulnak, hogy a Szentlélek segítségének a kikönyörgésével, az Úr malasztjával megerősödvé, az új tanévet Isten nevében ismét megkezdjék.

Nagy jelentősége van mindenkor a tanév megnyitásának. A Haza reményseit látjuk ilyenkor felvonulni; büszkeséggel tekintünk végig a hosszú sorokon, azoknak a hatalmas gárdáján, akik egykor, mint polgárok, a Haza sorsának intőzői lesznek.

Az idén azonban különös jelentősége van a Veni Szanktéknak. A felvonuló tanuló ifjúság körében nagy sokaságát látjuk azoknak a magyar fiúknak és lányoknak, akik a Drávántúlról átjöttek mihozánk, hogy a mi iskolánkba járjanak. Eljöttek ide, hogy a magyarságnak megtartassanak. Nem tün-telészserű az idejöveteleik. Egyszerűen beiratkoztak a mi iskolánkba, mert a Drávántúli magyar iskolákba nem járhatnak. Eljöttek

Csáktornyára, hogy itt anyanyelvükön tanulmányaikat folytassák. Egyszerű természeti szükségletet elégítenek ki, amikor ideiglenes tartózkodásuk helyéről arra a földre jönnek tanulmányaikat megkezdeni vagy folytatni, amelyhez tartozóknak magukat érzik, melynek szellemében egykor boldogulni, élni akarnak.

Nem lehet tehát rossz néven venni az apától, akit a sors teljeseen ellentétes viszonyok közé sodort, ha arra törkészik, hogy édes gyermekét faja számára megmentse: ha a köteleket, mely származásánál fogva gyermekét szülőhazájához fűzi, nem lazítani, hanem megerősíteni törekszik.

S ez a törekvést a kormány is méltányolta, amikor a gyermekek átszállítására külön reggeli vonatot indított meg.

S ezt Csáktornya társadalmának is honorálnia kell.

Nem elég, hogy örvendjünk afölött, hogy ezeket a gyermekeket falaink közt üdvözölhetjük. A platonikus érzelem itt csak bevezető akkordja egy további teendőnek.

Sorompóba kell álltanunk, hogy ezeknek a gyermekeknek napközi tartózkodását lehetővé tegyük.

Gondoskodnunk kell lakásról, berendezésről, felügyeletről, ahol ezek a gyermekek a déli órákat eltöltsék, ahol kellő ellenőrzés mellett tartózkodjanak.

Természetes, hogy elsősorban az államnak kell ezt a dolgot a kezébe vennie, egy bizonyos összeget kitalálnia, hogy a gyermekek tisztességese elszállásolása megtörténhessenek.

Az állam azonban mindent nem tehet.

A társadalomnak kell az államnak segítségére sietnie. Egy bizonyos hozzájárulásra kell szert tenni, mellyel az eszme megvalósítását lehetővé tesszük.

Alakuljon egy Napközi Otthon Egyesület, mely a volt kisdedőv-egyesület mintájára szervezkedjék. Azok, akik a régi kisdedőv-egyesület tagjai voltak, be fognak állani ebbe az egyesületbe is. Tagsági díjaikkal az Otthon ügyét is támogatni fogják. Nem fognak fukarkodni, mert ezzel is a magyarság ügyét szolgálják.

Ha egy pár száz korona állandó támogatásban részesítjük otthonunkat, nemcsak a gyermekek kellemes elhelyezéséről gondoskodunk, de biztosítjuk az Otthon fejlesztését is.

Ez csirája lehet annak a nagy Otthonnak, mely nemcsak napközi menhelyet nyújt a reggeli vonattal átjövő drávántúli gyermekeknek, de assziluma lehet azoknak a muraközi fiúknak is, akiket innen idegenbe küldenek.

Már csak ebből a szempontból is érdekesnek találunk a Veni Szankte ötletéből az ezt eszmét felvetni. Mert a csáktornyai társadalom akkor, amikor humanus és hazafias eszme pártolásáról van szó, attól támogatását soha nem vonja meg!

Alakítsuk meg a belatinci járást.

Ismeretes dolog, hogy ez év tavaszán két oldalról is mozgalom indult meg az alsólendvai járás kettéválasztására, u. m. Zalabak és Belatinc részéről. Mindkét részről kervény adatott be az alsólendvai járás kettéosztása és az új járási székhelynek el-

Válasz egy levélre.

(Életrajz dióhéjban.)

Írta: Zombory Gyula.

(Folytatás és vége.)

A fűredi fénynapokat felváltotta a mindinkább erősödő létküzelem. »Gyula püspök« tüzésővát kereső lepkeként beletemetkezett a főváros forgatagába, ebbe a rémes malachba, mely kiméletlenül emészt meg mindent: ifjúkori ábrándokat, a lélek színes álmait, ... nagyratörést, ... reménykedést, ... hitet, ... bizalmat, ... munkaerőt, ... készségeket, ... mindent s oda dobja nyakunkba a családás, a kiábrándulás üres tarisznyáját s élénk áll vigyorgó arcával: Nos... hogy tetszik? ...

Séghysem tetszett. Mentem nevelőnek a vidékre, kedvező condicióra, két aranyos kis fu mellé, akik még az öreg Á-t sem ismerték, de a kis szívük tele volt szeretettel. Itt tehát nemcsak tanítani, hanem nevelni is kellett.

Nagyrui ház volt, ahova mentem; volt ott minden, csak házbizodóság nem volt. A gazdám aktív huszárcapitány volt, az úrnóm kitűnő zongorista, egy nádszál termelő asszony s épen olyan könnyen hajló is, mint a nád. Csodálatos találkozója a lényeknek. A férj robusztus, törzsök ember, erősen barna, mint egy ázsiai bey, minden poezis és idealizmus nélkül; a feleség gyenge, mint a harmat, regényes hajlama, hozzá ideálisan

szöke s ehez a junósisághoz jól festett a fekete bársony ruha, mikor lóra ült. Vele mi is, én meg a fiúk. De hát úgy volt a sors könyvében megírva, hogy ne sokáig tartson ez a fűsi idyll, melynek nem én voltam ugyan a hőse, de úsztam én is az aranzszi napok lila ködében, mint benevolens auditor. Én voltam a postilion damur is, meg a cherob is a paradicsom kapujánál. Beállt a katasztrófa. A külön gondolkodás, a külön érzés megteremtette gyümölcsét, egy reggelre (mintha csak összebeszéltek volna) búcsút vett a kapuléfától a kapitány ur is, az urnó is s ment mindegyik a maga virágos útján. Gazdám magával vitte a lábón álló termés árát s egy gőmbölyű színházi divát, akiért évek óta bömolt; s a junói asszony pedig rettenetes bőrdöndökkel, dobozokkal világot ment egy szöke ezredorvossal, aki meg az asszonyt bömolt. Mindenki a másikat akarta meglepni, mindenki a másikkra akarta visszahagyni a gyermekeket s mivel mindenkitk útnak vált, a meglepetés engem ért, a fiúk rám maradtak örökségként, a kis fekete Marci, meg a szöke Lacika. Átvettém hát a nagy rozoga kastélyt, meg az apai szerepet; az anyai szerepet a komorna vállalta s éltünk a megszokott mód szerint, mindaddig, míg a nagyrui rokonság nem intézkedett a gyermekek sorsa fölött. Mig azonban ez bekövetkezett, mi elpusztítottunk a kastélyban minden elpusztíthatót. 100 daraból álló pulykaesorda volt a baromfi udvaron, nem maradt abból egy fia sem. Annyi pulyka-kottletet nem eszik az abisszai császár, mint a mennyi nálunk aszálra került.

Én voltam a házban a plenipotenciárus. Egyszer aztán megverték a dubot, mi pedig — nem ugyan dobosóra, szépen kimasiroztunk a kastélyból, kiki a maga útján. A fiukat egy nevelő intézetbe internálták, a komorna beállt az udvari szabónkhöz feleségül, én pedig, miután végkielégítetek, újra csak a fővárosnak irányítottam szerkerem rudját, abba a bűnös Budapestbe, melynek mérgezett levegője eszi, örlti a leiket, mint a rozsdá a vasat. Ez események elbeszélésével azért nem éltém indiskreációval, mert nem kellett tartanom attól, hogy valakire a családóbi kompromisszum származhatók ebből. Kihaltak, elpusztultak vala nyenyien. Egyik — a férj, oroszánvadászaton pusztult el Afrika forró sivatagán, az asszony pedig a megbánás forró sivatagának lett áleozata s követelek őket az én kis discipulusaim is, az indus fekete Marci s az adonisz formájú Lacika. — Nin-csenek. Én megmaradtam, én az elpusztíthatlan, aktúnek sem a mandzuriai éhség, sem a kínai t-jeies selyemből, sem a japánok mézes rizs-kásája nem ártott. Élek és uralkodom. Hogy miből élek? látod édes jó közönségem, de hogy min uralkodom, erre nehéz lenne elelni, mert mindenre termettem, csak lakta látra nem Szörnyen nyulszívű vagyok. Elég volt, hogy a feleségem csak egyet topintson a lábával s én már ott állok, ahol a japán asszonyok, t. i. a sarokban. Ez ugyan szépséghiba egy férfiné, de hát tehetek én róla, ha így formálom? A természetem?

nyerhetése iránt. A törvényhatósági közgyűlés ezen kérvényeket méltánylandó, az érdekeltekkel való tárgyalás céljából az alsó-lendvai járás főszofigabirájának adta ki.

Ez ügyben Alsólendván f. é. július hó 22-én a tárgyalás meg is tartatott. Zalabaksa község kérvénye szerint Zalabaksa járási székhelyhez az alsólendvai járásból a csesztregi, reszneki és szentgyörgyvölgyi körjegyzőségek, a novai járásból a lenti körjegyzőség csatolása kéretett mintegy 15 ezer lakossal, ehhez a törvényhatósági közgyűlés a zalaegerszegi járásból még a zalalövői körjegyzőséget is hozzácsatolni és a tárgyalásba bevonnai rendelte el.

Meg is jelentek a tárgyaláson a zalalövői és a lenti körjegyzőségek megbizottai, de ők Zalabaksához való csatolásukat nem kívánták, sőt tiltakoztak ellene; nemkülönben tiltakoztak az alsólendvai járásból való kikapcsolatásuk és a zalabakasi járáshoz való csatolatásuk ellen a csesztregi és reszneki körjegyzőségek megjelent előjárói és megbizottai. Egyedül csupán a szentgyörgyvölgyi körjegyzőség nyilatkozott a Zalabaksán felállítandó járási székhely mellett.

Ezenkívül a járásbeli törvényhatósági bizottsági tagok — kivéve a zalabakasiakat — szintén nem kívánták, hogy Zalabaksán új járási székhely szerveztesse és felállítsa.

Ezután Belatinc község képviselőtestületének kérvénye került tárgyalásra, amelynek felolvasása és néhány felszólalás után a Belatinchoz csatoltatni kért és egyúttal 22 ezer lakost számláló belatincit, mura-barátit, bagonyait, bánortnyait, zorkóházi és cserföldi körjegyzőségek jelenvolt összes községi előjárói és megyebizottsági tagjai egyhangulag kívánták az új járási székhelynek Belatincon való felállítását. Majd a belatincit érdekelttséghez tartozó 6 körjegyzőség területén kívül lakó és megjelent községek megbizottai és megyebizottsági tagjai közül a zalalövői, lenti, csesztregi körjegyzőségek kiküldöttei is Belatinc mellett szavaztak, sőt Belatinc mellett szavazott még Alsólendváról három megyebizottsági tag is.

A tárgyalás során elhangzott felszólalásokból megállapítható volt, miszerint Belatinc község ismert fejlődése, élénk kereskedelme, intelligenciája, az ország határszéléhez való

közeli fekvése, végül a csatoltatni kért 22 ezer lakos, 6 körjegyzőség megjelent összes előjáróinak és az összes érdekelt megyebizottsági tagoknak oly imponálóan, oly egyhangulag megnyilatkozó állásfoglalása készítette az alsólendvai megyebizottsági tagok egy részét is arra, hogy egy Belatincon felállítandó járási székhely mellett nyíltan, bátran foglaljon állást. A többiek a járás kettéosztása által Alsólendva nagyközség lömegőrgalmát féltik, ami pedig nem lehet ok a közigazgatás fejlődésének megakadályozására.

Mert az mindenelőtt nyilvánvaló, ismeretes, hogy Zalavármegyében az alsólendvai járás ügy népszerűsége, mint területre nézve egyike a legnagyobbaknak. Bejárása terhes, igazgatása nehézkes. Közismert dolog, hogy ügy vármegyénkben, mint az ország többi megyéiben is az alsólendvai járásnál kisebb járások is már rég kettéosztattak.

Alsólendva nem képez természetes központot, mert székhelye az egyenlően száru háromszöget képező óriási területnek délkeleti csúcában fekszik.

Belatinc székhellyel pedig egy ideális központú járás létesülne, Zalavármegye délnyugoti részében a Mura határszéli folyó mentén, amely vidék nemcsak a megye, de az ország legsűrűbben lakott vidéke, a teljes megmagyarosodás útján szépen haladó vendajku lakossággal, mely négy plébániára, 6 körjegyzőségre és 27 községre oszlik.

Belatinc a felsorolt körjegyzőségeknek természetes központja; de gócpontja Belatinc még: az illeni uradalom 19 községének, közel 9000 hívővel bíró plébániának, körjegyzőségnek, a 16 községből álló körorvosi körnek, 22 községből álló csendőrszéknek s végül székhelye a 37 községből álló pénzügy-őr szakszagnak. Van posta- és távira-hivatala. A postaforgalmat 4 oldalról 10 kocsi postajárat közveitli. Van Belatincknak gyógyszerára és nagy vidékre terjedő takarékpénztára.

Minden előfeltevély meg van Belatincon, ami csak szükséges egy járási székhely létesítéséhez, de már volt is egykor járási székhelye 1866 ig. De ekkor a letenyei és novai járás nagyrésze is járásbírórság és telekkönyv tekintetében a mai alsólendvai járás területével egybevonatott, ezen területnek Alsólendva látszott központja lenni; az

akkori centralizáció maga után vonta azt, hogy a belatincit szolgabírórság is Alsólendvára lelt áthelyezve. Ugyanakkor azonban Belatinc leendő szolgabírói székhelynek ismét kijelöltetett és az egész országban még más 30 hely, hogy amikor arra feleltesz, a szolgabírórság fokozatosan újból felállítsák. Ami már 46 évvel előbb szükségesnek mutatkozott és aminek szervezése és felállítása már 46 évvel ezelőtt kimondatott, az, azt hiszem, jelenleg már égetően szükséges és elodázhatalan követelmény.

Állami érdek is amellet szól, hogy Belatincon, közel az ország határán, járási székhely állítsassék fel azért, hogy az ország határszéle 50 km.-nyi hosszúságban közvetlen hatósági felügyelet nélkül ne maradjon. Ennek szükségét felismerték elődeink már, amidőn az országfelmért képező Mura és Dráva folyók mentén: Muraszombatban, Csáktornyan, Perlakon a főszofigabírórságot felállították.

Még egyet! Alsólendva, de a központ is úgy vélekedik, hogy a vendvidék továbbra is megtartja nemzetiségét, ha Alsólendvától elválasztják.

Kérdezzük, hogy a századok óta a vendvidékből az alsólendvai plébániához és így járáshoz tartozó Murarév község és Alsólendvához a vendvidékből legközelebb fekvő Kis- és Nagypalina községek miért nem magyarosodtak meg? Sőt talán a megmagyarosodás útján leghátul kullognak!

Míg ellenben Al-ólendvától legközelebb fekvő községekben: mint Murahely, Murasziget, Murameleuce, Hársliget, L'ndvárözsávölgy, Belatinc stb., stb. a fiatalág egészen jól beszél magyarul, úgy, hogy megtörténik sokszor Belatinc vidékén az, hogy a vend anyanyelvű 18—20 éves ifju legény gondolt egyet, vesz magának tankönyveket és magánúton le-levizsgáz egy év alatt 2 polgári osztályról Alsólendván.

Ebből látható, hogy nem maga a magyar vidék, hanem igenis a lelkiismeretes dolgozó tanítói kar s az iskola magyarosít.

Nem érdemi-e meg ez a jó magyar érzelmű, a teljes megmagyarosodás felé oly szépen haladó vend polgárság azt hogy köztük éljen, vele közvetlenül foglalkozzék a megye s a magyar törvénynek megszemélyesítője: egy főszofigabíró?

Én minden asszonyban egy Togo admirálist látok, aki előt okvetlen kapitulálni kell. És én mindig is kapitulálok.

A nevelői sicsák után jöttek a rideg, fázós napok, a virrasztó munkák; a férfikor jelentkezésével a gondok eddig ismeretlen hazma, de azért nem állt be a csüggedés; Madách igéi világitó oszlopként lebegett a szemhatáron:

»Ember küzdj és bizva bízzál!«

Küzdöttem és biztam. Lelkembe beállt a hit egy kivivandó jövő iránt, a szivem lassankint felmelegedett s én — szerelmes lettem. Szerelmes! Ezt a boldogságos lelki állapotot minék festeni? ismerjük valamennyien. Akik nem ismerik, igazán boldogtalanok. Aztán megfogóultem. Elvettem egy asszonyt, akinek hollőfekete haja alatt hófehér lélek lakott. Úgy harcoltam ki másnak a birtokából, mert megérettük, hogy szeretjük egymást. Ilyenkor pedig egy harmadik személy nem jön számításba. Most láttam csak, milyen szép az élet, mikor tudjuk, hogy van kiért küzdeni s tudjuk azt is, hogy van, aki szeretettel vár otthon bennünket a puhára berendezett kis fészekben. Óh, szomorú lehet egy agglégény sorsa! Én minden létküzdélem mellett boldog voltam s elmondhatom, hogy igazi údvőt, boldogságot, gyönyörűséget csak egy asszony képes nyújtani.

Most már szorgalmasabban perceget a toll, gyakrabban csendül meg a lant s a lélek belevitte az élet sívár sáharájába a maga világát, virágait; dal dalra jött, jöttek az egyszerű, sallang

nélküli tárcák, mind emlékei, panaszai, az okult szívek, ... s megcsendült néha egy-egy derűtebb akkord, benne humor, paródia vagy satyra is talán, de valamennyi simított, redukált hangon, hogy ne fájjon, ne vérezzen azoknak, akik ellen éle irányult. S a változatos akkordokba bele kacagott egy kis mosolygó szőke baba a csipkenélküli egyszerű bölcsőből, mint mikor a napsugár bestit a madárdalos ligetbe.

Aztán betoppant csendes otthonunkba a halál s elragadta kis házivirágunkat, — megirigyelte az ég az én földi menyországomat, nem engedte tovább a versenyt azzal a másik menyországgal oda fenn.

S beállt a sötétség, a szívek sötétsége, honnan egyéb sem látszott ki, mint egy kis fehér nyírfakerezt s úgy fehérhaju asszony összetört alakja. S fölöttük ott álltam én, mint egy emlékoszlop, akire eldaldolhatta volna a költő: »Íme itt egy szobor, kinek mindene fáj!«

S ez alatt messze, messze tájon megdörrennek az ágyúk s két hatalmas nép viaskodásának vérszaga betöltötte az egész világot; hódolt lett tőle az összes emberiség, ... én is; s úgy gondoltam, hogy ezt a sötétséget eloszlatja a harci lövegek tüze, a szomorú harangokogást pedig kímossa emlékezetből az ágyumoraj s megsemm álltam Mandzsuriaig, melynek talaján nem fog nyíllani egyhamar a sárga tabuku virág, mert embervérbe fulladt azon a szomorú tatár földön

minden, egy világhatalmu nép büszkeségétől kezdve az utolsó szál virágig ...

... A japán győzött; a föld legkisebb fajtája a világ legcsodálatosabb nagyságává lett, ... a fenyeők tülevele behordta, betemette másfél milliónyi hős csonka tetemet s otthagya őket mindenki, az is, aki megcsodálta őket, ... én is!

A lélek harmoniáját nem segítette elő a sok iszonyatos látomány; Ahasverusként mentem tovább, nyomét keresni annak, hol is legelőztes valamikor a Hadurnak zánt méneji legendás elődeinknek? ... Jártam a Mongol vidéket, a Fint-Ugor törzsek róna tájait, azokat a nomád területeket, ahol gémes kutak nyikorgására figyel a szomjas nyáj s illatos ürthosos gulyást készít a bőkődömenes mongol ártútor.

... Aztán China éhes népe közé sodort bolvorgó útam s életem legközűködéseljesebb időszakát, rövid néhány hetet töltöttem ott. Innen hivatalos apparátussal eljutottam Japánba, a tipegő kis aprányi asszonyok, a zöld pávák s a lila krizantimok honába, végig kalandoztam felet virágos völgyeit, sivatagjait, vulkanikus tájait s azóta itthon vagyok s egy elégedetlen, meghasonlott lélek gyötrelmét cipelem magammal lerázhatatlan életteherként s mondhatom Önnek Asszonyom, hogy szívesen gondolok a végre, ahol mindennek betetőzéséért a nyugalom, az örök pihenés várja az embert, ahol már nem fáj semmi s ahol — hitem így diktálja, hogy majdan találkozunk. Tehát — a revó! a viszontlátásra!

A hazafiásan gondolkodó, a közigazgatáshoz értő és az olyan sűrűen népes szegény vendajku polgártárs közegészségügyét szívéen hordó, humánus emberekhez fordultok és kérdem : nem égető szükség-e, hogy Zalavármegye délnyugati részében, az ország határszélén, a túlnépes, vend anyanyelvű, de magyarosan érző, közel 25.000-et kitevő szegény honfiak között valami vouzó, valami tekintélyt adó központ legyen?!

A járás minden egyes faktorára, u. m. főszolgabíró, járásorvos, állatorvosra stb. e nagy vidéknek minden tekintetben föllelő szükségé van.

Milyen más volna sok minden, ha a járás feje, édes hazánk, szeretett vármegyénk megtestesítője állandóan közöttünk tartózkodnék; védené kétségbevont, meghurcolt hazafiságunkat; közvetlen közelből látva szükségleteinket, illetékes helyen ismételtlen értünk és mellettünk szót emelne, küzdene. De így a leglekezebb, a legönzetlenebb küzdő harcos, mindentől csak félreismerve, lebecsülve, lenézve s így önértelében végig sérldöve, mindenütt mellözve, előbb-utóbb el-lankad, elsorval!

Ez a nép nem érdemelne a megye részéről pártfogást, könnyítést és nem érdemelne-e az ország kormánya részéről egy kis áldozatot, egy kis jóakaratot?

Kérdzethetnők, hogy eddig mit áldozott a vármegye, mit, mennyit áldozott az ország Belatin vidékére? Mennyit áldozott a magyar kultúra fejlesztésére? Valóban elmondhatjuk, hogy mostohafiai vagyunk úgy a vármegyének, mint az országnak! Mi csak arra valók voltunk eddig, hogy rajtnak néhány napján egyet-egyet üssenek!

Ha nem tévedünk, az alsólendvai járás kelleősztása a folyó évi szeptemberi megyegyűlésen ismét szőnyegre kerül. Itt lenne tehát az alkalom, hogy a Belatin környékének emnens érdekeit honorálva legyenek.

Méltányos lenne, ha 25000 polgártárs egyhangu s jogos kívánsága és forró óhaja teljesedésbe menne.

Állatdíjazás.

A Za'avármegyei Gazdasági Egyesület a Csáktornyai járási Mezőgazdasági Bizottság közreműködésével, a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával a hó 5-én délután 10 órakor a díszkapuval felszíttelt várost Várterren tenyészállat-díjazást rendezett, melyre a járás állattenyésztői nagy számban hajlottak fel saját tenyésztesü nyugati teheneiket és üszőborjúkat.

Az állatdíjazást pont 10 órakor nyitotta meg zalavármegyei gazdasági együleti elnök képviselőtében Szalmay József járási főszolgabíró, mint a Csáktornyai járási Mezőgazdasági Bizottság elnöke. Az állatdíjazáson jelen voltak: Bócz Ede, Besztercey Gábor, Dobos Elek, Dobsa Kálmán, Divéky Ödön, Dénés Béla, Hajós Ferenc dr., Huszár Pál dr., Heisenberger Ferenc, Jakóts Bertalan, Jónk Miksa, Kayser Lajos, Kolarics Imre, Kopjar Lajos, Kovács Emil, Lehocky Zoltán, Larnszak István, Mihályi Sándor, Mesterich Aladár, Martonossy Imre, Maronovics Ferenc, Molnár György, Murai Róbert, Püchta Béla, Szenthe Ferenc, Szabolcs Rezső, Simon István, Sifróni Károly, Sárközy Viktor, Sárosi István, Tomka György, Visnyei János és Zólyai Károly.

A bírálóbizottságok a következőképen alakultak meg; az üszők részére: Szalmay József, Hajós Ferenc dr., Kayser Lajos,

Besztercey Gábor, Mihályi Sándor gazdasági felügyelő, Kovács Emil, Jakóts Bertalan, Molnár György, Dénes Béla és Murai Róbert. A tehenek részére: Mesterich Aladár, Tomka György, Divéky Ödön, Heisenberger Ferenc, Huszár Pál dr., Lehocky Zoltán, Szenthe Ferenc, Kolarics Imre és Larnszak István.

Az állatok díjazására összesen 22 díj állott a bizottság rendelkezésére.

A díjakat a következőképen osztották ki. Az elővezetelt üszők után a két 75 K-s államdíjat Podvezánc Ferenc és Jursics Miklós (Csáktornya); a négy 50 K-s államdíjat Novák György (Víziszentgyörgy); Spiránec Mihály (Drávavásárhely); Csérp Vida (Drávászentiván) és Pallér Gáspár (Farkashegy); a Csáktornyai vidéki Takarékpénztár 30 K-s díjat Branilovics István (Drávavásárhely); Csáktornya város, a Gazdakör, Murai Róbert és Hajós Ferenc dr. 25—25 K-s díjait Martonossy Imre (Víziszentgyörgy), Kozják János (Felsőpusztafa), Vrancsics János (Boltornya) s Ktalcsec István (Csáktornya) kapta.

Az elővezetelt tehenek után a két 75 K-s államdíjat Vojkovic Sebastyén és Kolarics Balázs (Muragárdony); a négy 50 K-s államdíjat Kacun testvérek, Babics István, Slezinger Mór, Kuhanc Ignác (Csáktornya); Hajós Ferenc dr., Murai Róbert, a Csáktornyai Takarékpénztár, a Muraközi Takarékpénztár és a Gazdakör 25—25 K-s díjat Ktalcsec István, Jursics Miklós (Csáktornya), Verbanec István (Felsővidafalva), Németh János (Muraszilvagy) és Novák György (Vashegy) nyerték el.

Oklevéllel kitüntettek Mesterich Aladár tenyészelt s öt éves »Daru« tehénét, a bányaári uradalom egy, Mesterich Aladár két és Heisenberger Ferenc két darab üszőjét.

A díjak kiosztása után Szalmay József mezőgazdasági bizottsági elnök a Gazdaegylet kiküldöttjének, Sárközy Viktor gazd. egyt. titkar. a mezőgazdasági bizottság elnökének és tagjainak a Besztercey Gábor gazdasági tanár a gazdaegyletnek mondottak köszönetet a támogatásért és érdeklődésért.

Végül a díjazottak részéről Vrancsics János boltornyai polgár köszöntte meg magyar nyelven a gazdakör buzgósgát, melyel a Muraköz állattenyésztését fardadhatatlanul emelni törekszik. A keresetlenül előadott hálás szavakat a jelenlévők természetesen lelkes éljenzéssel honorálták.

Az állatdíjazás 12 órakor véget ért.

K Ü L Ö N F É L É K.

Nyomdában.

*Nagy ég minő helyre jutottam?
Mennyi papír, könyv egy halomban!
Tömlőc vagy templomban vagyok,
Ide a nap sohasem ragyog
És mit jelenthet e tompa zsilaj,
Ima ez, vagy tán fűdalomsóhaj?
Ah tömlőc lesz ez, tömlőc, azt hiszem,
S e gondolatra engem mi viszon?
Nos!... e sok szurtos ember itt
Mért mozgatja így kezét?
Ez mind megannyi porkoláb!
En azt gondolom legalább...
Mert a sok apró ördögarabbal,
Mit sorra szed s formába vadal,
A gondolat fűzé láncra,
Hogy majd papirt börtönbe rántsza.
Hohó fiúk! Csak rajta, rajta,
Ez börtön, de a legjobb fajta:
Innét ragyog ki a világra
A szabadság égi sugára;
Itt öltenek testet magokra
A gondolat és érzelem;
Itt két a nap a csillagokra,*

*A sugár, — a fény itt terem.
Itt gyöngyö lesz a vorlik,
Mít annyi homlok izsada...
— Ez itt Gutenberg temploma!
Kutnyák Márton.*

— **Eljegyzések.** Meider Mici kisasszonyt, Meider Mór drávavásárhelyi kereskedő és vendégfős leányát eljegyezte Mayer Mátyas Budapestről. — Szalay Ferenc eljegyezte Csáktornyan özv. Schneicer Istvánné leányát, Juliska kisasszonyt.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Fenyvesi József csáktornyai pénzügyi biztoshelyettes a X. fiz. osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi biztosá kinevezte s szolgálattételre Nagyváradra osztotta be.

— **Új gyógyszerár.** Stridóvár és vidéke lakosságának egy régi hűzögpólló vágya teljesült akkor, amikor hosszas írelemezés után a rendes gyógyszerárt megkapta. A gyógyszerárt Schweizer Sándor tapolcai alkalmazott gyógyszerész nyerte el, ki azt már október elejére be is rendezte.

— **Veni Szankte.** A beiratások mindenféle befejezést nyertek s a tanév ünnepeles megnyitása is megtörtént. Folyó hó 6-án volt az a nap, amikor a városban elhelyezett mindahárom iskola tanulójusága együttesen tartotta meg a Veni Szanktet. Ünnepelesbbé tette a Veni Szanktet a Horvátországból nálunk beiskolázott tanuló részvétele is. Eddig a horvátországi tanuló közül 32-en a polgári s 12-en az elemi iskolába iratkoztak be. A beiratkozás, noha az elé tullelő nagy akadályokat gyekeznek gördíteni, egyre tart.

— **Közönetnyilvánítás.** A hó 5-én megtartott állatdíjazás alkalmával az elnyert díjakból Schlesinger Mór és Pallér Gáspár 10—10 K-t voltak szivesek a Gazdakör pénztárának felajánlani, amiért ezen a helyen is köszönetet mond a Csáktornyai járási Mezőgazdasági Bizottság elnöksége.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósága holnap délelőlt 10 órakor közgyűlést tart. A közgyűlésen a következő muraközi vonatkozású ügyek kerülnek sorra: Csáktornya képviselőtestületének asztaltárgya építési szabályrendelet megalkotása és a munkálatokra vonatkozó árlejtési feltételek megállapítása s Légradnak közs. állatorvosi állás szervezése tárgyában hozott határozata; Kotornak a közs. közlegelő bekerítése, Muracsányak a segédlelkesz javadalmazásához való hozzájárulás, Légradnak a közseg kavicsbányájának berbeadása, Murakirálynak Bednyács György segélyezése, Drávavásárhelynek postaküldönci állás létesítése, a víziszentgyörgyi körjegyzőséghez tartozó közseg képviselőtestületének a községi közbeslítő fizetésének felemelése, a muraszentmártoni körjegyzőséghez tartozó közsegnek Dobsa Kálmán körjegyző személyi pótléka, Muraszentmáriának 3000 K kölcsönfelvétele, Muracsányak ügyvédi képviseltetés tárgyában hozott és Choma Ödön által meglebebezett határozata, Drávavásárhelynek népkönyvtár létesítése, Kotornak révhaszonbéri követelésének elengedése s haszonbérkövetelésének törlése, Drávászentmihály és Csáktornyának községi és vármegyei pótladó törlése, végül Kotornak a második bábai állás rendszeresítése tárgyában hozott határozatai.

— **Nyilvános köszönet.** Martonossy Imre víziszentgyörgyi körjegyző a Csáktornyan létesített kórház alapja javára 20 K-t szíveskedett adományozni, amit hálásan megköszön Csáktornya előljárósága.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu

Csáktornya

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto 8 kor.

Na pol leta 4 kor.

Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa
računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Po štelingi.

Svi skupa znamo, da po stari navadi već od negda se štelinga na protulelje obdržavala. Ovu leto je to ni moglo tak doći i s bog česa je ni štelinga na protulelje bila, tomu je više zrokov. Prvi zrok je to, da novi soldački zakon nije bil do cajta napravljeni i samo v juliju meseca je mogel kralj novoga zakona posvetiti. Drugi zrok pak je to bil, da ni su šтели vu naj vekši sili tojest v žetvu ljudi bantuvati. Sad smu već prék zetve i kak nota veli »oktobra prvoga treba rukovati« nije bilo moći više štelingom čekati i sad već po celim orsagu čuti dečke sakojačkimi pesmami, kak veselo se žuriju vu bližnji varoš, da skim predi budu znali, kuliku je šteri vréden. Denes je već ni štelinga ili soldačija tak strahovitna, kak negda, da se s vožami lovili dečke i koji su tak prijeli bili, bormes malo šteri je videl nazat svoju domovinu. Danas već svaki zna, da soldačija je lépa i jako hasnovita škola za mlade ljudi. Denes se samo stare babice pak zajekoga srca dečki se plačuju kak za soldata ostaneju. Velim samo babice javčuju, kad dečkom pantleka spaziju za skerlakom, jerbo pantlek je zlamenje prinas regrutom i zlamenje da je dečko dober ostal pod merom.

Denešne dane svaki mora znati koj si pošteno premisslava, da deci s nikakvim iskanjom bolšu skolu ni moći najti, kak su

ove par leti, koje pri soldačiji sversiju. Tu se navčiju dečki poštenje, čistocu, poštuovati stareše, segurnost i kak treba aldovati krv i življenje za domovino ili za pajdaše. Bormes negda mali i otec komaj moreju spoznati sina kad dimo dojde od soldačije, čistam se preobrne, preobrazi. Taki drugač hodi, drugi je vu spomenjko i vu sponašanju, čistesti je i sdraveši. Puno je spametneši i poštenesi takodjer vnogo više zna od svéta povedati, kak on koj uvék doma čepi. Vnogišt se čuje od starših takve reči:

Plakal sam se za tebe kad si nutri rukoval, ali stopram vezda vidim, kuliku ti je na hasen bila soldačija.

K tomu pak denes je već takov svét, da sveksinoma birovo, prisežnik i drugi občinški činovnik samo on more biti, koj je soldačiju svršil, tojest koj je soldat bil Sva-kojačke društvene stvari sveksinoma soldati započmeju i dalje vodiju jerbo oni su čuda razumneši pokohob su vnogo takvi poslov vidli po svétu, kad su med soldati služili.

Denes se samo hurmak zalosti za sina kad mu ga za soldata zemeju. Denes se ni služi tuluku vremena, kak je to negda bilo. Denes niče nije već straho, da nigdar više si nebude deči videl, jerbo svaki zna, da samo dvaput bude precvelo drévo i sin je već opet doma na pomoć pri polskim delu, tojest dvé kratke leti budu od letošnjega leta dečki služili. To pak je ni bormes tak dugu vréme, da bi se moral nešti sdvojiti i kakvo komediju sobom napraviti.

Taj novi zakon, koj dopusti, da mladi ljudi mesto tri leti samo dvé budu služili, ravno je za puk napravljeni. Zato, kad su ovoga zakona delali, najpredi su v račun zeli poljodelavce i meštre, da nebudu tak dugu vréme od doma ostali, daklem ovomu zakonu se samo veseliti moći.

Maršečka izložba.

Zalavarmegjinska Gospodarstvena Družtva s Csáktornyaizkom kotarsko Poljogospodarstvenom Družtvom je tekuceg meseca 5-ga dana, tojest u minućem četvrtku pred poldan ob 10 uri na Szajamskitrgu maršečku izložbu uredila, na koju izložbu su od kotara razplodživotinji u velikim broju svoje krave i telice goritrali.

Nadaržeživotinju je Szalmay Jožef kotarski veliki sudac, kakti od Poljogospodarstveno Družtvo predsjednik ob 10 uri odprel. Na ovi nadarji nazočni su bili: Belec Ede, Besztercezy Gabor, Dobosy Elek, Dobsa Kálmán, Divéky Odón, Dénes Béla, Hajós Ferenc dr., Huszar Pal dr., Heisenberger Ferenc, Jakóts Bertalan, Jelinek Miksa, Kayser Lajos, Kollarits Imre, Kopjar Lajos, Kovacs Emil, L'chocky Zoltan, Laruszak Istvan, Mihályi Sándor, Mesterich Aladar, Martonossy Imre, Marinovics Ferenc, Molnar Gjörgj, Murai Robert, Plichta Béla, Szenthe Ferenc, Szabolcs Rező, Simon Istvan, Safran Karoly, Sarközy Viktor, Sarosi Istvan, Tomka Gjörgj, Visnyei Janoš i Zrinyi Karoly.

UBOJNIK.

Na velikom sudu se je velika porutna dvorana već pred dobrom urom čistam do kraja napunila, in ipak su se dalje nutri tiskali.

Predsjednik suda je sada nemilo dal svakomu prepreći put u dvoranu, ali badavo, od mesta imenitne gospe su se nadalje nutri rivale, akoprém je bilo nutri puno već ženskoga, kak mužkoga spola.

Qurleanska čudnost je svakomu punila znatiželjno srce.

Oktobersko sunce je sada in sada nutri pogledalo nad visoke obloke, in njega zlatorumeni žarki su se bistila na novimi cilindri, i na perju visekih gospènih skrlljakih.

Svako lice je bilo vedro, svako oko je bilo bistro, kak pri kakovi predstavi drame.

Je, jer smo danas na dramu čekali, jednoga plemenitoga gospodskoga čovieka, i jedne guslarske ciganke ljubavno tragédijo.

Prava zagonetka bu se réševala na ovoj konečnoj razpravi, jer obluženik sam sebe krivi, da je on umoril jedno krasno guslarsko ciganko.

Predsjednik si je nekaj šepetal z purutniki, svi sudci su bili u smetnji. Od njih nas je na stoline gradskoga ljudstva čekala na pravico, i na réšenje zagonetke.

Najenput se 2 vahni marmor začuje, in opet sve tiho, — kaj je to? . . . Sve oke se vuprejo na male vrata za sudnim stolom, jer čuje se glas predsjednika:

— Dopelajte ga nutri

Nad vrata sta stupila z ubojnikom dva stražana kaznionce, i pred sudnim stolom je stal obluženik mladi gospon vitke postave, i djevojki sličnog prijaznog obraza.

Duboko se pred predsjednikom nakloni, in prije, kak bi ga sudci kaj pitali s čvrstim, in moćnim glasom počne govoriti:

— Velemožni gospodin predsjednik! Znam kaj je cil današnjoj zadnoj razpravi, i pri tom njim još jedenput velim, ko mi veruje ili ne, to kaj sem pred obiskovalnim sudcem govoril, in kaj gud me naj pitaju, kaj gud ogibljejo ja njim drugo niš neznam govoriti kak to: da sam ja umoril ono djevojko. Ja, in zato hoćem pokoro delati, doklan mi znobji dol iz čela gréha neopereju. Ubojnik sem! Trpeti hoćem! Prosim vas, naj me obsudijo!

Koji su poznali obluženika Mirka Kranjčiča, i njegovo zdravo pamet, su mu nikak vu sebi ne verovali.

Predsjednik ga je po ovom prijazno pitao:

— Povedite, gdje ste bili prije, ko ste ovaj grozoviti čin izvršili?

— Žandar sem bil u sriemski doljini! Zato sem si zezbal ovo službu, jer sam u svoji mladosti mnogoput bolehal, in lječniki so mi nasvjetovali, nek si obišćem takovo službu, gdje bum punoput vani na slobodnim zraku. Pomali sam se privadil službi, ali bila mi je dugocasna, te sam počeo romane čitati

— Kakove romane ste čitali?

— Najbolje su me zanimali oni strašni francuzki romani, u kojom su ljubavci

— Oha! Dalje ne od ovoga se imamo vréme potlam spominati, pripovedajte zgodovino vašega života!

— Mojo pripovest kaj ne? Mojoga romana ha, ha, moja strašno zanimivo pripovest . . . No kak je bilo? Sreća mi je bila pajdašica, te sam dosegnul čast stražameštra, jednoga dana se je vu susedskom selu velika tatbina zgodila. Tihotapci su prék hatara vnogo duhana odnesli, seljskim japekom, in krivniki su bili onoga sela guslarski cigani. Mene su poslali u ono selu med cigane. Ja sam se taki odpravil, i poiskal sam gor samoga ciganskoga poglavara: Češnik Jakoba, in ko se z njim spominama o tatbini, se najenput samo do nas primica jedna krasna ciganka, tancarica, in se mi tak sladko u obraz nasměje, da onoga směha već nemorem pozabiti.

Povjerenstvu prosuditelji su se sledeće sastavili; za stran telice: Szalmai József, Hajós Ferenc dr., Kayser Lajos, Beszterczey Gabor, Mihály Sándor gospodarstveni nadzornik, Kovacs Emil, Jakócs Bertalan, Molnar Gjörgi, Dénes Béla i Murai Robert. Za stran krave: Mesterich Aladar, Tomka Gjörgi, Di-véky Ödön, Heisenberger Ferenc, Huszar Pal dr., Lehoczky Zoltan, Szenthe Ferenc, Kollarits Imre i Larnszak Istvan.

Za životinje nadarje je odbor sve skupa 2—2 premije imel.

Premije su na sledeći način razdelili: Za telice dobili su iz državnoga premija 75—75 korune: Podvezanec Ferenc i Jursics Miklós (Csáktornya); iz državnoga premija 50—50 korune: Novák Gjörgi (Viziszentgyörgy); Spiranc Mihály (Drávavásárhely); Csérp Vida (Drávászentivan) i Pallér Gašpar (Farkashegy); Csáktornya- vidéki sparkassa je 30 korun nagradu dala, ovu premiju je Branilovics Istvan (Drávavásárhely) dobio; Csáktornya varaš, Gospodarstveni okrug, Murai Robert i Hajós Ferenc dr. su 25—25 korune dali, ove premije su Martonossy Imre (Viziszentgyörgy), Kozjak Janoš (Felsőpusztafa), Francics Janoš (Botlornya) i Kalcsec Ivan (Csáktornya) dobili.

Za krave dobili su iz državnoga premija 75—75 korune Vojkovic Sebestjen i Kollarics Balaz (Muragardony); iz državnoga premija 50—50 korune: Braća Kacun, Babics Istvan, Schlesinger Mór, Kubanec Ignac (Csáktornya); Hajós Ferenc dr., Murai Robert, Csáktornyaiska sparkassa, Murakózi sparkassa i Gospodarstveni okrug su 25—25 korun nagradu dali; ove premije dobili su: Kalcsec Istvan, Jursics Miklós (Csáktornya), Verbanec Istvan (Felsővidafalva), Németh Janoš (Muraszvágy) i Novák Gjörgi (Vashegy).

S diplomom su odlikovali Mesterich Aladarovu rašče i petgodišnju »Daru« kravu; od banjavorsko gospodarstvo jednu, Mesterich Aladarove dvé i Heisenberger Ferencove dvé telice.

Za tém je Szalmai József predsjednik Gospodarstvenomu društvu, Sarközy Viktor tajnik predsjedniku i članim, a Beszterczey

Gabor gospodarstveni profesor pako gospodarstvenomu društvu zahvalil truda, i onu podupiranje, koja se je na ovi izložbi od strane države i varmegjinske Gospodarstvene Društve pokazala.

Zadnjič od stranih one, koji su premiju dobili, Francics Janoš botlornyaški gradjanin je na magjarskim jeziku s lepimi rétimi zahvalil onu dobrotivnosti, koju Gospodarstveni okrug lét- na lét óvdje u Medjimurju svojim članim pokaže, da stém plodanje životinju u celim Medjimurju povekša i pozdiže. Nazočni su s veseljem prijeli ove lépe réči

U polдне je izložbi konec bil.

KAJ JE NOVOGA?

— **Vumral je prvi magjarski fiškalijuš.** Farkas Sándor devetdesetčetiri lét star fiškališ je sad vu Aradu vumral. Glasoviten človek je bil vu svakim duguvanjo, najbolje pak zato, da on je prvi bil, koj je vu Magjarskim prvu fiškalijušku kancelariju odpral 1843 ga leta. 48 i 49 ga leta je vitezki harcuval za domovino i za magjarsko sloboščinu.

— **Smrt poleg zamudnjeja.** Šoki Gabor posvadi se s bratancom vu jedni krčmi kad su sema išli dimo iz Canada. Bratanec je vu svaji tak vpičil s nožom Šokija vu črévo, da su mu droba vnn došla. Bliznji doktor nije se ufal to strahovitno rano sam zašiti i betežnika operérati, zato je nesrečnoga človeka vu bliznji špital poslal. Žandari su to zazvedili i strahovitno ragenoga človeka su nazal dali odpeljati vu krčmu i ni su mu dopustili predi v špital iti, doklam su ni zapisnika gori zeli. Kad su ga vu špital spravili, već su doktori nikaj ni mogli pomoći siromako, jerbo je već zamudjeno bilo. Med strašnemi mukami je na krakoma vumral.

— **Englezki orsag pod vodom.** Iz Londona pišeju, da tam podjednoma ide dežd, tak da je već čeli orsag pod vodom. Mašine već više danov ni voziju, poleg velike vode. Iste telegrafstange i telefoni su se

tak pokvarili, da jeden varaš drugomu nikaj nemore na znanje dati.

— **Drama na pusti.** Nemet Imre sekešfehervarski mašinist na Karačonj pusti je služil, i nigdar je ni s dobra bil ženom. V nedelju opet su se posvadii i vu svaji žena je zela revolvera i na muža strelila koj je taki doli se srušil. Kad je to vidla i sama sebe je vu prse strelila. Obedva su špital odpejali.

— **Za stran MLINARE predpisano tiskopisi — koje je zalavarmegjinski podžupan pod 10418 brojom odredil — se mogu dobiti v STRAUSS SANDOR-ovi tiskarnici na Csáktornya.**

— **Strahu su za rim papo.** Veliko javkanje je bilo minuce dane vu Vatikanu. Papa je sbetezal i poleg velike starosti tak je slab, da vnožiput pod mešom skup opadne. Jako paziju sad naujega, da se stavec s ničim ni preterši i da je skim vu vekšim miru.

— **Gjörgj je žalosten.** Sto nebi poznal ovu ime. Na ovu ime posluga srbski herceg, bivši srbski princ. Do vezda je vu Francuzkim sveršaval svoje vekše soldačke škole, ali jedno vréme smirum je tak žalosten bil, da je za istinu sbetezal. Sad ga vu jednim sanatorijumu vraćiju, odkud nebude tak letno vu došel.

— **Poštenje obitelji.** Brata je zaklal poleg Segeda vu Horgošu Dani József muški dečko, jerbo je brat višeput spota napravil obitelji. Zaklani je već vu više mestah bil vu dobri službi, ali od svikut su ga poleg pijanščine od poslali. To je bantovalo preštimanoga Dani Józsefa. V nedelju je opet vu Horgoš došel pijani brat, nad tem se je mlajši tak razsrdil, da je s jednim željeznami rasuhami zatukel starešoga brata. Krvnika su vu Seged odirali i tam sudu prék dali.

— **Umorstvo.** Antal József namestni notarijuš je bil vu Nagléténju i v nedelju je pohodil brata vu Budapešti. Brat je taki spazil, da nekaj je ni dobro se sgodilo s Józsefom i sbog toga je na red pobral njega, da naj mu pové, kaj mu fali. Brat je ni dal

— Djevojka je bila kći poglavara. Zvala se je Klarica. — Ona mi je povedala zatém, da su oni cigani, koji su odnosili, i pokrali duhana, već za devetom gorom, med njimi je vodja — kak je rekla — njeni poznanec: Zavoda Pavle. Još k tomu dostavila: »Nek nje Bog kaštiga!« — Nikaj sam se né brigal za sve skup, samo sam gledal djevojku. Tam sam ostal prvi dan, tam sam ostal drugi dan, tam sam ostal treći dan pri mojoj Klarici, napokom proš za ruko! Ona se mi je na krilo u radosti jokala, a otac je bio vesel, da dobi, takvoga zeta.

— In zakaj ste né zeli djevojku za ženo? — Je pital predsjednik.

— Zatékam sam se k ministarstvo, da mi dade ženitbenu dozvolu. In predi, kak bi nju dobio, je stal jednoga dana pred menom otec, — moj. Koj je veliki posjednik; — in mi svo nadu prepričil. Rekel mi je, da me iz familije zataji, ko zemen ciganko, — in odišel, prepovedal je ministarstvo dozvolu mi poslali da se ženim! No ovo najenput tam pustim službu, in odidem. Ko sam bil opet tak neodvisen i slobodem, idem naravnost k — Klarici, da se znjom poménim o stvari.

— Ali niti nje, niti njenog otca sam né našel, pobegnula sta. Zabadao sam nje

iskal na sve strani, mislil sam, da mi je poludil.

Obtuženik ovdí utihne.

Namesto njega govori predsjednik:

— In to je onomu krivo, da ste vi prije pameten, i trézen, sada postali lump, igratec, i zapravljavec?

— I živet sam se navolil. . . .

— I faultiti ste se hteli nad otcem?!

— Né! Jer on mije nedugo — još pred ovim — umrl, i prepustil mije veliko kmetijo. Počel sam rastépati herbijo, in tak se med veselicami spoznal s jednim ciganom, koj je dobro poznal mene, in Zavoda Pavleka. Počel me je tolažiti. . . in niti slutil je né kakovo sumnje mi osnova ko mi govori: da je Klara kriva svega! Ona me je hotela prevariti, i onémiti s stépoj ljubavjoj, jer rešiti je morala Zavoda Pavla, jer onoga je ljubila, on je bil njeni zaručnik, mene je samo natrag tiskala s svojimi čarobnimi pogledi, in nasméhi, a nato, da mi ho kada žena, je niti, né mislila. Sama je mojemu otcu pisala, in mu izdala moju nadu, — da se me čim prije oslobodi.

— I on prijatelj Zavoda Pavla, je istino govori?!

— Istinu! Zmenom se je vrtil svét, bilo mi je sve jasno — Ali kasno! Pozvedil, sam da je ciganka s Pavlekom v Buda-

pešt pobegnula, in da se svako večer tam šetata kre Dunave po mestnom vrtu. Grozen srd me prevzeme. Taki on dan se naputim s novim napunjenim revolverom v Pešt, in na večer sam nje čakal za jednim grmu na vrtu kraj vode. Né sam dolgo čakal, već nje zapazim da ideta proti meni; večer je bil, da Pavleka skoro spoznam. A dapače — On je bil! Ko već čistam do méne dojdeta van skočim iz grma, i počnem — citati. — On se vpušti u ležeci bez. Tak se je sstrašil. A ona je bila segurnejša, hitila se je na méne, in izrgala revolvera. Sada njo ja, u svoj srditosli za golér zgrabim.

Hotel sam iz nje dušo stepsti, ali ona se je prilično branila, in se me hotela osloboditi. Tak se nekak do roba Dunave dosmicama, odovud na jeden most. — Ovdí nju na svo moć primen, in slepem nju dol z méne u vodu. Znal sam, da je ondí voda već do deset metrov globoka, in tak bi zabadao za njoj skočil. Još nekaj minut, in vali su nju p gultoli u svoj penasitni želodec. — Sada me je poslo dušno spoznanje. Bežal sem na ulicu, ali kak da bi mi sve vikalo: »Ubojnik! ubojnik!« Nésam si našel mesta. Dobežal sam na jeden trg, ovdí mi dojde naproti jeden policaj, tak sem se prestrašil, da skup opadnem, a on me niti nepogleda, — odide. Stanem se in odidem,

odmah odgovor. Potlam je itak povedal, da ni su ga potvrdili za namestnoga notarijusa, zato je tak žalosten. Brat ga je batrivil, ali ov je vu onim hipu zel revolvera iz žepa pak se vu glavu strelil. Odmah je vumral.

— **Zaklala ga je policajova kuglja.** Minuću nedelju krvno dogodjenje se pripetilo vu Čakornja varašu. Jedno hmanjo i pijano družtvo se potepalo po Feštetić ulici i skričom su noćni mir sbantavali. Nemeth Istvan biztoš nije trpel po noći kriča vu varašu i zato je za njimi isel, da je na red pobere i s varaša vun na tira. Samo vun s varaša na zalaujvarki željeznički vahli je pijance dostigel i onda je videl, da te ftićeki su najhujši zalaujvarki cigani. Razmi se, da ovu fino družtvo je niti sad ni štelo posluhnuli noćnoga stražana, nek su ga na hitroma obkolili, da ga znoci i skoliči doli vudriju i med tem toga su strahovito zijali nad njim, da mu oni vre pokažeju, da nebude dugo »biztoš.« Nemeth je previdel, da tu nebude zanjega dobro zislo, zato je hitro nazat skotil i bez cilanja je svojim službenim revolverom med cigane strelil. Na veliko nesrečo kuglja je trofila. Revolver je k pameti do tiral pijane cigane, ali jeden se s med njih doli srušil, tri pak su odbježali. Kad je Nemeth videl streljenoga cigana, odmah je po doktora bežal i s jednim putum je i žandarom na javil, ali doklam su ovi na lice mesta došli, te čas je Bukovec Mihalj vnoiguput kaštigovani »zehmetsč« vumral. Kuglja mu je pa pljuča strgala. Još kakti mrtlev je skup tiščal ruku, vu koji je odprti nož bil. Streljenoga cigana su na cinetor odpejalali i tam su ga parali, proti Nemeth Istvanu su pak istrogu podigli. Žalostno je samo to, da je dovicu i šest dece ostalo za njim.

— **Posljedak štelinge.** Čakornja kotara stelinga se od 24-ga augustuša, do 29-ga obderžala. Na stelingi je bilo 696 dečkov s med kojih su soldati ostali 263, daktem od čele svote 38 procentov. Vu prvim redo 139, vu drugim 53, vu tretjim pak su 80 ostali.

— **Vlovleni tolvaj.** Hajdinjak Andras

oziroma odbežim do sudbene palače, ovdgor z držećimi rokami prosim, nek me zaprejo, jer sam ubojnik! — A služgi me natiraju, in rečejo, da je već kasno, nek dojdem drugi dan. Toje bila grozna noć — komaj sam čakal rane zore, tam sem stal pred sudco, in bog — njim naj stotero put naplati, zaprla so me.

Živahni mrmor, in čudni sn.eh je sledijo med ljudstvom po ovim. A predsjednik, dabi on zm.gao, in čim prije v kut pritisnul ubojnika, govori:

— Kranjić Mirko! Čakal sam, da ovd pred menom, i pred velikimi sudci govorite napokom istinu, — a varal sem se! Preiskorsalni sudci, policaji, ljčcniki kaznione, svi ovi su se trudili, da, na svčtlo donesejo svako tajnost. Ali mrtvo tčlo nigdi nemoreju najti. A zatčm ljčcniki vas imenujeju za zdravopamet!

— Kaj? Naj hočejo da njim na hrbltu sčm donesem žrtvu, da vas osvedočim! Sam ja kriv, da je voda nju zalezala, in odnesl: Nije vam dosta, to; da me skoro ubije dusiospoznanje?!

— Zakaj lažete? Neznate, da ste danas na konečnoj razpravi, na glavnom sudu, pred porutniki? Zakaj negovorite istine? Em ste pri zdravi pameti! Kajvam fali? Sve je zabadav? — Onda tu znajte, da vaša žrtva,

zalaujvarskoga cigana je kanizainski kraljski sud po čelim orsagu dal iskati. Nise je mogel dugu skitati jerbo čakornjajnski žandari su ga vlovili i kak dobro poznanoga ftićeka su vu rešt odtirali.

— **Gologa človeka pripovest.** Vu Budapeštu su policaji čistam gologa našli Hajoš Ferencu. Na policiji je povedal, da iz Budakes občine je isel po putu i tam se spoznal s jednom ženskom i s jednim muzakom, s kojemi je odišel vu jedno bližnju krčmu. Tam su ga ovi s opijumom zamamili, sve su mu pókrali i nazadnje su ga gologa na vulici ostavili. Kak su potlam policaji pozvedili, od ove pripovesti niti jedna reč je ni istina. Hajoš koj je pintarski detič, zato je to napravil, da budu mislili, da je obno-rel i tak ga opet vu špjtal spraviju, gde se već jedno vrčme dobro čutil. Policaji su ga pustili.

— **Strahoviten viher.** Iz Pittsburga pišeju, da tam minuče dane takov viher je bil, da je trideset i šest ljudih zatukel. Vnogo ljudstva pak je tak nekam sginulu, da još denes je nemoreju najti. Kvara je prek pol-drugi miljun dollarov. Takodjer i s drugi mestah pišeju, da su veliki vihiri bili, koji su strahovitne kvare zrokuvali.

— **Svinjski beteg.** Kak su prijave dosle od svih krajov k zemeljskomu ministru, na jedenput je na glas dal, da se svinjski beteg razširjava po orsagu. Do vezda vu trijezero tristo i sedemesetdveju občini su četirinajstjezero sedemsto i šestdeset dva dvori za smradjeni stem betegom.

— **Nove banjke.** Ostrak-Magjar Bank takve banjke da uvčk delati, za koje misli, da niko nebude mogel nasljedovati. Komaj se pokažeju med ljudstvom te pisani paperčeki, taki dobiju folišne pajdaše med sebe, koje je skorom ni moći spoznati od pravih. Sad ga već tuliko folišnih sto i dvadeset korun bankih, da je Bank presiljen ove nutri pobrati i mesto njih opet nove bolje prefrigane vun dati. No, morebiti od noveš.h budemo već imali, kak od starih imamo.

kojo ste vi umorili Česnik Klara — *još živi!* Ubojnik je strepetal. Glava se mu je u vis zdiguula, trepetal je dalje:

— Ovo je nemo-gu-čč! Em sem nju ubil! Gdč je Zavoda Pavlek? On me je videl od daleka, kak sam nju davil na mostu?!

— Ko bi živel, ali umrl je! Sada nedugo su ga na jednoj tatbini strelili. — A vaša žrtva još živi — dopelajte straža njo nutri!

Ubojnik si je brisal čelo. Neje znal jeli sanja, ili pak je već na drugom svčtu. Temno nevjeruvano gleda proti vratam, gdč nad vrata pred sudni stol stupa Česnik Klara.

Ko povč prvo ljubav Kranjića, njo predsjednik pita:

— Jeli ste se po ovom gda više srečali z Mirkom?

— Nikada više! — je odgovorila Klara:

— Niti ste nč bili u varaskom vrtu?

— Danas sam stopram prviput u Pešti!

— S Pavlekom da ste govorili zadnjiput?

— Njega sam niti već nč našla. On me je prevaril, in pobegnul z jednoj drugoj djevojkoj sim v Pešt! In žnjom se je znal šetati po vrtu kraj Dunave. Da! Z jednoj drugoj!

— Z jednoj — dru-goj?! — Je viknul Mirko.

Stričku . . .

Ti pun vizih striček, si mi opet v sobi . . .

In tu vrčme kratiš?

Niti nepopitlaš zoe gospodara,

Kaj za kvartčr platiš? . . .

Nit se nepokloniš, niti tu nerečš:

»Dober dčn vam Bog daj!«

Misliš koj je siten, on je sav pun sreče;

Ti to misliš naj!

Samo se začuje »čri — čri« pčsma tvoja

Pri pečš tu v kutu.

Skriš se jesi v luknju, da meni nebi bil,

Gdč veri na putu.

Zabadav si se skriš, idem nate stupim,

Niš nemliš semi.

Ali zakaj? — Nč! — Tebi je ovaj život

Dragi tak, kak meni.

Ti si rad popčvas, ja si rad popčvam,

To se ravno gliha.

Ko se nama pčsme neglasijo glibno.

Koga kaj to briga!

Kaj znaš, sve dobro znaš, bez falinge jesu

Cjele pesme tvoje.

Kobi ja u luknju tvojo zležel, nebi

Znal pčvati bolje.

Istina, da srca osvojiti nemre

Ta tvoja nivolta.

Ali si ti kriv da ti je ime striček

I nč — Juri Bolta?!

Drugi svi nemarno, mrcijo in spijo,

A ti mi popčvas.

Dalje bez prestanka, tvojo melodijo

Meni v srce lčvas.

Onda dragi striček, samo mi popčvaj

Krati vrčme mo.e.

Nemarem, ko sto lčt, moral bom slušati,

Striček pesme tvoje.

Kutnyák Márton,
Keszthely.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér leint elérésére és megővására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliumtej szappan. Védjeje „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. czég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darnbja 80 fillér. — Használéképen csodálatosan beválk a fiorgmann féle „Maner“ lilium tejkrem fehéř és finom nci kezek megővására, ennek tubusa 70 filléřert mindenütt kapható. 744 28-40

Ljudstvo se naprč negde z hrupom, da vidi, in čuje — opet novo senzacija.

— Čakajmo! — govori nemirno predsjednik — ovo je jedan lanc — je! Vratni lanc je tu. Mirko je rekel, da ga je videl prviput na vašem vratu! Je-li?

— Je! Ovo je bil negda moj, a Pavlek mi ga je ukral, in svojoj drugoj podaril! Galženjak!

— Svo-jo-j — dru-goj? — je ječal obtuženik — in ovaj lanac je tam ostal na brčgu kraj vode, gda sma se davila — ha-ha-ha, zaista nčsam lagal — hvala bogu!

Ovdi je globoko zdehnul, in gledal je z veseljom na porutnike. — — —

* * *

Morali su obsuditi čudnoga čovjeka. Nekoliko lčt rešta je dobil.

Ko budete isli gor, idite za kaznionoj, in nad oblok budete videli ubojnika, nad jeden oblok!

Z upogjenoj glavoj sedi na kraj kreveta. In podjednom mrmila.

— Pokoro delam, — pokoro! Hm!

Pokoro! In trpim. — In Klara još živi! —

Ali gdč mi je ostala osveta? — Da — osveta?

A u krevetu ima skriht kup starih francuzkih — romanov . . .

Kutnyák Márton,
Keszthely.

— Új segédjegyzői állások. A belügy-miniszter a községi közigazgatás fejlesztése érdekében egy csoport új közs. segédjegyzői állás szervezését találja szükségesnek, melyek felállítására körül 400 lól 1000 K-ig terjedő támogatásban részesíti a községeket. A segélyből **Moraköz** területére is jut. Ez alapon **Muraközben**: Botornyán, Murasklóson, Muraszerdahelyen, Víziszeleggyőgyön, Dékánfalván és **Murakirályon** szervezetnek új közs. segédjegyzői állások.

— Az új százkoronások. Az Osztrák Magyar Bank ok. első napjában már kibocsátja az új százkoronásokat. A régi százkoronásokról, melyek csupán két éve vannak forgalomban, tudvalevőleg kiderült, hogy nagyon könnyen hamisíthatók és hogy már is sok ilyen hamis bankjegyet forgat a közönség között. Néhány hamisítót meg is csíptek, de azért nem sikerült megakadályozni, hogy újabb hamisítványok ne kerüljenek forgalomba. Ezért a bank most beváltja a régi százkoronásokat, melyekből jelenleg 8,351.000 darab van forgalomban. Az új százkoronások sokkal egyszerűbbek lesznek a mostaninál, de viszont a rajzuk olyan lesz, hogy a hamisítás felismerését nagyon könnyűvé teszi.

— Lecsapolják a Kisbatalont. Nagyszabású és közgazdasági tekintetben igen fontos terv foglalkoztatja a Zala-Ért-lecsapoló Társulatot. Nem kisebb tervről van szó, mint arról, hogy a Kisbatalont és annak mocsaras partvidékét lecsapolják, kiszáritják s ez által több, mint tizezer katasztrális hold hasznavehető, vagy kevés hasznalható területet ármentesítenek, illetőleg termőfölddé alakítanak. A Kisbatalon lecsapolása azért válik szükségessé, mert a Zalának és egy rakás pataknak vizgyűjtő medencéje, mely úgyszólván állandóan árterületet képez, mely nemcsak hasznavehető, de egészségi szempontból is káros. A terv, melyet a kormány is a legnagyobb érdeklődéssel látogat, az, hogy lecsapolják és kiszáritják a Kisbatalont, a Zala folyót pedig, mely eddig a Kisbatalonon keresztül ömlött a Balatonba, egy száz méter széles, mély mederben, megfelelő magas töltés közé szorítják. A tervreket már eszközlik s a szükséges tervekét és költségvetéseket már készlik.

— Rövid börgyógyászati útmutatót mindenki kaphat, ha azt a Kolozsvári (Heinrich) gyógyszerpangár részvénytársaságtól (Monostori-út 54.) levelező-lapon kéri.

— Tűz. E hónap másodikán délután tűzet jeleztek a csáktornyai tűzjelző kürtök. Csakhamar kiünt hogy Nagyban ég, ami meglehetősen nagy riadalmat okozott, mert erős szél fújt akkor délután. Tűzoltóink azonnal ott lettek a helyszínén, de a veszély szerencsére nem volt nagyarányú. A tűz Antonovics Lukácsnál támadt, a tulajdonos lelkén, a háza mögött összerakott szalmakazánban. A tűz nemcsak a szalmakazát pusztította el, de elemesztett egy pajtát is, valamint részben egy istállót s sertésóllt is. A tűz az épületekben 350, a takarmány és szemes gabonában 300 K kárt tett. A kár biztosítás folytat megírul. A kárban Antonovics szomszédja Kultracze Regina is osztozik. A gyors segély következtében a tűzet egy óra alatt elfoltták. A tűz valószínű oka: gyújtogatás.

— Elmarad az ellenőrzési szemle. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a közös hadsereg s a honvédség tiszteikének idej ellenőrzési szemléje elmarad.

— Hogy lehet a vénből fiatal. A fővárosban

most általános beszéd tárgyát képezi a Rákóczi-út 15 számú volt «Fehérő» épületének feltűntetést követő átalakítása. Ez n 46 éves elavult szálloda épület a fővárosban és vidéken előnyösen ismert Egerváry Géza szállodás 100 nap alatt átváltoztatja egy tündérpalotává és abban oly pazar berendezésű termeket és parkettás szobákat teremtett, hogy e téren az eddig nyújtott minnen kényelmet és fényt túlszárnyalja. A szálloda előkelő fekvése, a létszállott gyönyörű közös Hall, a pompás szobákban remekéből-remekébb butor, azokban minden technikai vívmány, önműködő ébresztő készülék, hideg, meleg víz-mosdók, központi fűtés, szóval minden ott levő helyiség: egy fiatal údeleányt tüntet fel a volt vén asszonyság helyén.

— Halálozás. Ligetváron augusztus hó 30-án halt meg egy özvegy Szakács Györgyné nevezett asszony 75 éves korában, aki 13 élel fiút, 70 unokát és 48 dédunokát hagyott maga után.

— Elhalasztott vásár. A folyó hó 23-ára áthelyezett vásárt, miután ugyanakkor Botornyán is van vásár, a csáktornyai uradalom kérésére a m. kir. belügyminiszter folyó hó 24-ikére tette át.

— Népesedési mozgalom. A csáktornyai járásban az április—júliusi időszakban született 588, elhalt 348 egyén, a szaporodás 248; ugyanakkor a perlaki járásban született 615, elhalt 415 egyén, a szaporodás 200. Az egész vármegyében született ebben az időszakban 5047, elhalt 3474 egyén, a szaporodás 1573. Szaporodás tekintetében a csáktornyai járás vezetett; a perlaki járás a második helyet foglalta el.

— Az idej termés eredménye. Az aratás eredménye a vármegye területén semmiben sem valóította meg a hozzáfűzött reményeket, mert a szalmatermés elég szépen moodható ugyan, de a szemtermés jóval alul maradt a tavalyinál. A takarmánytermés jónak mondható. A gabonatermés a próba-cseplések alapján beküldött jelentések szerint katasztrális holdanként a csáktornyai és perlaki járásban 670, 680 kg búza; 590, 500 kg rozs; 690, 550 kg árpa; 770, 500 kg zab. Az egész vármegyében az átlagtermés a búzából 720, a rozsból 527, az árpából 650 s a zabból 730 kg. A kapás növények az egész vármegyében szépen fejlődtek. A gabonáarak alacsonyoknak mondhatók. A szarvasmarha ára elég jó, a sertés ára lezállt. A takarmányárak közepesek. A szőlő körül, ha kedvező időjárás lesz, jó minőségű és jó közepes termés várható. Gyümölcs csak egyes helyeken s nagyon kevés van.

— A muraközi cigányok. A perlaki járásban 18 család teknővájó cigány tartózkodik. Ezek közül 4 család 21 taggal Drávaszilason, 9 család 45 családdal Drávidióson, egy, 10 tagú család Muravison és 4 család, mely 17 főből áll, Kotor község határában tartózkodik. A cigányoknak 30 tanköteles gyermekük van, akik azonban nem járnak iskolába. A csáktornyai járásban nem tartózkodnak cigányok.

— MOLNÁROK részére Zala vármegye allspánjának a malomrendtartásról szóló 10418. sz. rendelete értelmében előírt nyomtatványok kaphatók Strausz Sándor könyvnyomdájában Csáktornyan.

I R O D A L O M.

— A Vasárnapi Ujság. élénk változatosságban adja a pompás kivitelű aktuális képek egész tömegét. Samassa biboros tenetése, eredeti felvételek a törökországi födréngésről, Booth tábornokra vonatkozó képek, a kreskeméti művésztelep, képek az albániai fölkelésről, képek Szinyei-Merse Pál eperjesi ünneplésében adják e szám gazdag illusztrációt. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-

Dárday Olga regénye, Gaghy Dénes novellája, Farkas Imre, Mezey Sándor, Dutka Ákos, Lovrásy Károly versei, Barrie új angol regénye. Egyéb közlemények: Szatokay Kálmán érdekes természetudományi cikke, a rendes betörvotok: Irpdalom és művészet, sakkjáték stb. A Vasárnapi Ujság-előfizési ára negyedévre 51 korona, a Világ-kronika-**val együtt hat korona.** (Budapest, IV. ker, Egyetem-utca 4.)

— Magyar Figyelő. Az angol parlamentáriszizmus minket is nagyon közelről érdeklő kérdéseiről hosszabb tanulmányt írt a Magyar Figyelőben Tisza István gróf. Épp oly fontos, sőt minden politikánál is fontosabb kérdést szelölzött ugyanabban a számban Ország Oszkár dr. a tuberkolózis elterjedéséről és az elene való küzdelemről hazánkban. Tömörkény István novibazari emlékeket újít fel mesteri tollal, Balla Ignác nagyerdeki kronikát írt a nápolyi Rothschildokról. Egy sor apró feljegyzés, napi kérdések szelölzetése, kritika és hozzászólás egészíti a tartalmas és érdekes füzetet. A Magyar Figyelő előfizési ára negyedévre 6 K. Szerkesztőség és kiadóhivatal (Budapest, VI. Andrássy-ut 16.)

C S A R N O K.

Imádkozz, hogy Szalontára
Ne juss; nem jut szalonnára.

Mezőhegyes hagyó ki útból,
Nincs ki kihuzzon a külből.

Kovácsháznak nincsen Ura
Igy aztán nincs is kultúra;
Nem jut zsebedbe pótura.

Úzon a pokolnak torka
Hus nélkül ha kell uborka;
Az tán kerül, no meg korpa.

Nemes-Vidon ne próbálkozz,
Hogy elkerülhesd, imádkozz.

Jász-Ápálin csupa gyász,
Ott krumplicsárát pipálás.

Ujfehértó elnyel nyakig,
Örül, aki kiuszthatik.

Messze elkerüld Szalárdot,
Szent, hogy ott leled halálot.

Lenn Erdélyben Háromszéken
Ketten ülnek három széken.

Azt mondja a hasbeszélő
Ha üres a has, beszélő.

Arról híres boros Villány,
Ott megüt a meyekő, villám.

Abaujnak nincsen párja,
Ott se Isten, se Mária.

Rajkót örüli, ha nem látod,
Mert ha látod, meg is bánod.

Van ára a burgonyának,
De még több a búr gyanának.

Ah gy beértem Csucsára,
Menyő hullt a hegy csucsára.

Szerkesztői üzenetek.

— K. Gy. Köszönjük küldeményeit. Meg fogunk jelenni. **— Hn.** Nagyon sajnáljuk, hogy a lefolyt gyűlés dolgaival nem foglalkoztunk. Az annyira országos ügy, hogy teljesen érdektörünkön kívül álló dolog, amin csakunk, csekélygűntünköl fogva, nem lendíthetünk igazán beonyos állapotel, melyeket nem bizalmi szavaazzat kellene előzni. Az iskolai ügyet kár volt előbb nem megindunk; szava tettük volna. Most csak jóleső tudomásul vesszük.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósg 1912. évi Sp. II. 52/6 sz. végzése következtében dr. Kovács Lipól ügyvéd által képviselt Vuk János farkashegyi lakos javára 280 K's jár. erejéig 1912. évi július hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1200 K-ra becsült 2 kanca lóból álló ingóságok, nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírósg 1911. V. 371 sz. végzése folytán 280 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 122 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Felsőmihályfalván leendő eszközlésére

1912. évi szept. hó 16. napjának d. u. 3 órája határidőül kiüzelik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Csáktornya, 1912. aug. 8.

924

2510/tk. 912.

Árverési hirdmény.

A csáktornyai kir. bíróság, közhírré teszi, hogy dr. Hidvégi Miksa ügyvéd által képviselt Kercsár György pernyáki lakos végrehajlatónak kisk. Hegyet György, András, Péter, Rozália és Vince Hegyet Ágnes pernyáki lakos gyám által képviselt végrehajlatást szenvedett elleni 52 kor. 15 fill. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. t. cz. 144. és 146. §§-ai alapján elrendelte minek folytán végrehajlatónak 52

kor. 15 f. tőke, 237 kor. 35 f. perköltség, 17 kor. 75 f. végrehajtás kérelmi 27 kor. árverés kérelmi és a megfelmérülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó s a szentorbánhegyi 68 székben 130/b hrzsz. alatt felvett egész ingatlan melynek becsértéke 541 kor. szentorbánhegyi 68 székben 128/b1 hrz. a felv. eg. ing. 60 kor. " 80 " 135 " " " " " 182 " " 81 " 132 " " " " " 194 " " 535 " 151/a " " " " " 147 " " 573 " 60/2/a " " " " " 335 " " 574 " 60/a " " " " " 1326 "

1912. évi szept. hó 26-ik napjának d. u. 10 órájkor

Szentorbánhegy község házánál dr. Hidvégi Miksa csáktornyai felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladotni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kifizelt becsár melynek felénél a 132 hrsz 2/3-nál alacsonyabb áron a többi ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékepes papírban a kiküldött kezéhez lefenni és pedig 54 kor. 10 f., 18 kor. 20 f., 6 kor., 159 kor. 40 f., 14 kor. 70 f., 338 kor. 50 f., és 132 korona 60 f.

Vevő a mennyiben a kikiáltási árnál nagyobb ígértelt köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az első az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól számított 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni hogy a világhírű J. L. Popper czég „Tip-Top“ elpői és az alessandriai Giuseppe Borsalinó & Fills legelső gyártmányu szőrkalapjai megérkeztek.

Magamat szives pártfogásukba ajánlva maradok

teljes tisztelettel

POLLAK JAKAB

divatáruháza Varazdin

Egy jó erkölcsű fiu

tanulónak
felvétetik Mayer Testvérek borkereskedésében Csáktornyan.

A Wlassics Gyula-utca 19 sz.

ház eladó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
HERCZEG FERENCZ
KENEDI GÉZA
KÓBOR TAMÁS
KOZMA ANDOR

az írók és ujságirok színe-java írják

a legjobban szerkesztett, teljesen független legelterjedtebb és legnagyobb magyar NAPILAPOT

AZ UJSÁG-ot

Vasárnap: „ASSZONY“, „GYERMEK“, „AUTOMOBIL“ és „SPORT“ melléklet.

Felolós szerkesztő: GAJARI ÖDÖN. - Szerkesztő-lars: Dr. ÁGAI BÉLA.

== ELŐFIZETÉSI ÁRAK: ==

Egy évre K 28.-

Félévre K 14.-

Negyee évre K 7.-

Egy hónapra K 2.40

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren 32-36-40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon 80-100-200-280 oldal.

MEGRENDELŐ-CSIM:

Az Ujság kiadóhivatala

Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54. szám.

10 fillér! • Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán • 10 fillér!

Gabona árak. — Ciená ártka.

mmázsa	1 m-cent.	kor. fill.
Buza	Pšenica	20.00 —
Rozs elsőrendű	Hrz	15.60 —
Árpa	Ječmen	16.40 —
Zab	Zob	18.00 —
Kukoricza	Kuruza suha	14.00 —
Fehér bab új	Grah beli	22.50 —
Sárga bab	• žuti	21.00 —
Vegyres bab	• změšan	19.00 —
Kendermag	Konopljenoseme	22.00 —
Lenmag	Len	29.00 —
Tökmag	Koščice	27.00 —
Bükköny	Grahorka	15.00 —

HOMOKÉRTÉKESÍTÉSRE

Walder Arthur
 műszaki cikkek és malom-berendezések szaküzlete ::
 Arad, Ferenc-tér 1/b.

ajánlom elsőrendű tégla- és cementtörcserépgyártó gépeimet kézi üzemm. Eredeti amerikai motoros tűzfafűrészelő gépeimről kérjen ajánlatot! Az összes malomipari gépek és kellékek rakomány vannak a legjutányosabb árak és kedvező fizetési feltételek mellett

2927/1k. 912. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Lukmann Istvánné szül. Szalaszer Klára viziszentgyörgyi lakos végrehajlatónak Podgorelec Mária férj. Horvátics Antalné és a Podgorelec János által képviselt kk. Podgorelec Mátyás delejesi lakosok végrehajlatást szenvedett elleni 86 kor. 67 fill. tőke s jár. iránti végrehajlati ügyében az árverést az 1881. LX. t. cz. 144 és 146 §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajlatónak 86 kor. 67 fill. tőke, ennek 1911. évi december hó 2-tól járó 5%, kamatai 92 kor. 46 f. per, 26 kor. 60 f. árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követeles kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és csáktornyai kir. járásbíróság területéhez tartozó és Podgorelec Mária férj. Horvátics Antalné és kisk podgorelec Mátyás tulajdonát képező a delejesi 19 sz. tkvben 43/2 hrz. sz. alatt felvett ingatlan 12/24-ed része 1084 kor. becsáron

1912. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 óraker
 Delejes község házánál

A viziszentgyörgyi 877 sz. tkvben 287/a sz. a felvett ingatlan ugyan azokat illető 12/24-ed része 180 kor. becsáron

1912. évi szeptember hó 28-án d. u. 3 óraker

Viziszentgyörgy község házánál Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni loznak.

Kikiállási ár a fentebb kitelt becsá, melynek felénél 43/2 hrzsz. 2,-nál alacsonyabb áron pedig a másik ingatlanok el nem adhatók.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, és pedig 108 kor. 40 f. 1 és 18 koronát
 Csáktornya, 1912. június 28. 925

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
 Magyarországi Képviselete:
 Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőz LOKOMOBILOK
 Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt. László fertőtlenítő pipere-szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fillér.

Műlan.

Tessék ügyelni a valódi : Franck: kávé-pótlék bevásárlásánál ezen

17597A 081. A.G.W.

Védjegyre.

Minden szabásminta csak 60 fillér!

Újdonság!

Szal után szabva, mely szerint
szövetelvgdálás lehetetlen

Egyedüli árusítása:

Strausz Sándor
könyvkeresk., Csáktornya

Az emberi kéz

mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLmány!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POLLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Főemelet.

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve
és minden igényeknek megfelelő

kádfürdők

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyá-
korolt masszírozónó.

Jegyek kaphatók:

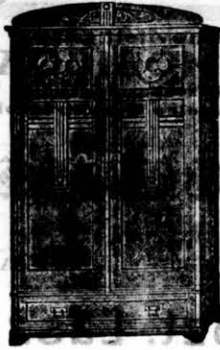
Nádasdi Nándor borbélyüzletében
Hirschsohn Testvérek divatruházában
Mik Szilárd borbélyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschsohn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari lőzsdében.

A nagyérdemű közönség
szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és díszítő

dúsan felszerelt butorraktárában
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén
legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szal-
lonberendezések nagyválasztékban rak-
táron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos
és asztalos munkák pontosan, jutányosan
készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy **1. évi szeptember 15-én d. u. 1 órakor** Györgylakán — saját lakásomon — a kö-

vetkező ingatlanokat fogom nyilvános árverésen eladni:
1. Felsőpáltán egy 30 év óta fennálló jó forgalmu korcsma- és szat-
tócs üzletet magában foglaló lakóházat, melléképületekkel és szép kerttel.
Az épületben van 5 szoba, konyha, mézszárszék és nagy magtár, továbbá 2
pince. A melléképületek állanak: istálló, 2 pajta és disznó ólaktól. Ugyan-
ezen belsőséghez tartozik $\frac{1}{8}$ -ad urbéri legelő- és erdőjog.

2. Felsőpáltán egy másik belsőséget, 4 szoba, konyha és pincét ma-
gában foglaló lakóházzal, szép kerttel, istálló és pajtával és $\frac{1}{8}$ -ad urbéri
legelő- és erdőjoggal.

3. Ugyanezen belsőség mellett 4 drb. 1—1 holdas házhely, legelő és
erdőjoggal.

4. A felsőpáltai határban lévő, mintegy 25 drb. kisebb-nagyobb földemet.

5. A perlaki határban fekvő 8 holdas földemet.

6. Végül a kasszabadkai határban lévő $\frac{1}{2}$ hold szántóföldemet. A
nálam jelentkező venni szándékozónak esetleg szabadkézből is adok el. Venni
készpénzrel, jótállással vagy bekebelezéssel lehet.

Bánatpénz fejében 10% lefizetendő. Az I. pont alatti ingatlanok csak
január 1-én lesznek átvehetők. Bővebb felvilágosításért hozzám vagy a kis-
szabadkai jegyző úrhoz lehet fordulni.

Györgylaka, 1912. augusztus 29.

DEUTSCH EDE.

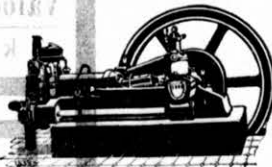
Langen & Wolf

Wien X/3. Laxenburgerstrasse 53—55. szám.

Mérnöki iroda: Pozsony, Stefania-utca 25.

A monarchia tegtelésebb motorgyára.

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, vilá-
gitógáz és szivógáz hajtásra, több mint
106.000 drb, egy millió lóerőn felül for-
galomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok.

A legmodernebb szerkezet. Az égő anya-
gok legkisebb fogyasztása.

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico

vattával ◆ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papirkereskedésében Csáktornyan